

Granulomatozni poliangitis (Wegenerova granulomatoza) i zahvaćenost moždanih živaca

Ika Birkić Herak², Iva Kelava¹

¹KBC Sestre milosrdnice, Zagreb, Hrvatska, ²KB Dubrava, Zagreb, Hrvatska

ikabirkic@gmail.com

Uvod: Granulomatozni poliangitis (Wegenerova granulomatoza) je bolest koja uzrokuje nekrotizirajući vaskulitis srednjih i malih arterija i vena, te stvaranje nekrotizirajućih granuloma. Najčešće počinje kao lokalizirana granulomatozna upala sluznice gornjih ili donjih dišnih putova. Kasnije može napredovati u generalizirani oblik nekrotizirajućeg vaskulitisa. Uobičajeni simptomi bolesti su dugotrajni iscjedak iz nosa, hemoptiza, kašalj, hematoptoa, dispneja, groznica, slabost, gubitak apetita, bol, oticanje zglobova, upala oka ili uha, bol u prsima, srčani udar, ranice na koži, hipertenzija, uremija, anemija. Rjeđi simptomi granulomatoznog poliangitisa su simptomi oštećenja moždanih živaca: oslabljen njuh, izostanak njuha, gubitak vida, dvoslike, smanjeni pokreti očiju, bol lica i trnci, smanjen osjet lica, slabost žvačnih mišića, slabost mimične muskulature, šum, oslabljen sluh, asimetrično odizanje nepca, odsutnost refleksa povraćanja, nepokretljivost glasnica, slabost sternokleidomastoidnog mišića, asimetrična protruzija jezika, slabost jezika, atrofija jezika. U literaturi je opisano kako se ti simptomi javljaju u oko 5% bolesnika. Kao mogući mehanizam nastanka oštećenja smatra se širenje granulomatozne upale iz okolnih stuktura na živce, granulomatozna upala u centralnom živčanom sustavu i vaskulitis žila koje opskrbljuju živce. Prikaz slučaja : Radi se o tridesetogodišnjoj bolesnici koja boluje od Wegenerove granulomatoze unatrag dvije godine. Početni simptomi uključivali su iscjedak iz nosa, upale uha, tjestatstede edeme nogu. U relapsu bolesti razvila je parezu povratnog živca s posljedično nepomičnom glasnicom i promuklim glasom, te parezu hipoglosusa s nemogućnošću micanja jezika u jednu stranu. Zaključak: Oštećenje funkcije moždanih živaca mogući su simptomi granulomatoznog poliangitisa. U literaturi su opisani rijetki slučajevi u kojima je oštećenje moždanog živca početni simptom bolesti, te smo ovim prikazom htjeli svratiti pozornost na mogućnost uključivanja granulomatoznog poliangitisa u diferencijalnoj dijagnostici kod bolesnika s parezom moždanih živaca nepoznatog uzroka.

Ključne riječi: granulomatozni poliangitis, Wegenerova granulomatoza, moždani živci, pareza povratnog živca